

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon
AD/KAB/KAB

Telefoonnummer +31235143143
financieeltoezicht@noord-holland.nl

1 | 3

Verzenddatum

Betreft: Financiële weerbaarheid (Noord-Hollandse) gemeenten

Excellentie,

Kenmerk
1475295/1475323

Het gaat slecht met de gemeentelijke financiën. Los van de consequenties van het COVID-19 virus was al langer duidelijk dat veel gemeenten in ons land afstevenden op een financiële malaise als van rijkswege de geldkraan niet wordt opgedraaid. Ook in Noord-Holland bevinden veel gemeenten zich in een benarde financiële positie. Wij doen, in het belang van de inwoners en bedrijven in onze provincie, een dringend beroep op u om gemeenten nu te helpen zodat zij hun taken goed kunnen blijven uitvoeren.

Uw kenmerk

Meerdere provincies en gemeenten, alsook de koepelorganisaties VNG en IPO hebben al eerder benadrukt dat zij zich grote zorgen maken. Er moet echt iets gebeuren, ook in Noord-Holland.

U heeft toegezegd dat u maatregelen neemt zodat gemeenten (extra) tekorten kunnen dekken; ook voor de langere termijn zullen oplossingen worden aangedragen. Tijdens het Algemeen Overleg van 2 juli heeft u echter nogmaals gemeld dat u het nu nog te vroeg vindt om op dit moment al extra steun en/of structureel geld voor de gemeenten beschikbaar te stellen. Er is nog te veel onduidelijk en onderzoeken moeten nog worden afgerond. Het beschikbaar komen van de jaarrekeningcijfers over 2019 zullen voor u mogelijk een eerste inzicht kunnen geven van de verslechterende financiële situaties bij de gemeenten. Ook heeft u toegezegd met de colleges van Gedeputeerde Staten van de gezamenlijke provincies te overleggen om te kijken op welke wijze het toezicht op de gemeentelijke financiën een verlichting zou kunnen brengen.

Wij waarderen deze toezeggingen, maar deze zijn wat ons betreft geen oplossing voor de situatie waarin veel gemeenten zich nu bevinden.

Bij gemeenten rijst steeds vaker de vraag hoe zij nu voor de komende jaren een reële begroting kunnen opstellen? Daarnaast zijn wij niet overtuigd van het feit dat versoepelen van het toezicht een oplossing biedt. Voldoende financiering van de aan gemeenten overgedragen taken is de enige echte oplossing voor de problematische gemeentefinanciën.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Wij hebben de Noord-Hollandse gemeenten gevraagd, om aan de hand van concrete voorbeelden, te illustreren waar zij de pijn ervaren. Naast de algemeen bekende noemers, zoals (de onvoorspelbaarheid binnen) de Jeugdzorg en WMO, de opschalingskorting, de herverdeling van het Gemeentefonds en de gevolgen van de coronacrisis zijn vanuit onze gemeenten onder meer specifiek genoemd:

- daling van de leges opbrengsten door de wet kwaliteitsborging;
- structureel lagere inkomsten voor toeristenbelasting en parkeren;
- (forse) verhoging van de lokale belastingen;
- stoppen van sociaal culturele activiteiten;
- afzien van vestiging Integraal Kind Centrum;
- sluiten ontmoetingsplaatsen voor ouderen;
- aantasting openbare ruimte (grotere onderhoudsachterstanden met extra bijkomende kosten);
- uitholling vermogenspositie (weerstandscapaciteit steeds lager terwijl geïnventariseerde risico's toenemen);
- sluiten van zwembad, sporthal e/o bibliotheek;
- korten van subsidies;
- hoge lasten door implementatie Omgevingswet c.q. Omgevingsvisie, uitvoering Klimaatakkoord, duurzaamheid/energietransitie en circulaire economie;
- extra ambtelijke inzet door taakuitbreiding, alsmede meer inhuur personeel;
- hogere lasten voor openbare orde en handhaving;
- verschraling onderwijsbeleid / onderwijshuisvesting en school maatschappelijk werk;
- geen mogelijkheid meer tot aanbieden opvoedondersteuning.

Bovenstaande voorbeelden zijn slechts een greep uit de aangedragen pijnpunten. Deze voorbeelden tonen de schrijnende situatie aan waarin de gemeenten zich nu bevinden en voor welke pijnlijke keuzes zij zich gesteld zien als gevolg van het uitblijven van het herstel van de balans tussen taken en daarbij behorende middelen. Een kaalslag van de kwaliteit van gemeentelijke voorzieningen en de invloed hiervan op de inwoners is nauwelijks te voorkomen.

Wij hebben bijzonder veel waardering voor de manier waarop de gemeenten omgaan met deze problematiek en hoe zij proberen de maatschappelijke impact ervan zo veel mogelijk te beperken.

Met onze gemeenten blijven wij doorlopend in contact om te kijken hoe wij gezamenlijk ons het beste door deze tijd heen kunnen slaan. Wij zijn niet voornemens acties te ondernemen die buiten de wettelijke kaders gaan. Wij onderzoeken wel of wij binnen de bestaande kaders - en in afstemming met onze collega-provincies - ruimte kunnen vinden het preventieve toezicht in een verlichte vorm te kunnen uitvoeren. Als een tekort-begroting wordt aangeboden of naar ons oordeel een begroting niet structureel en reëel in evenwicht is, leidt dit wel altijd tot preventief toezicht.

Realiteit blijft daarbij dat het slechts het vooruitschuiven van de problemen in de tijd is, zolang het van rijkswege verstrekken van voldoende structurele middelen uitblijft. De verhouding tussen opgedragen taken en bijbehorende funding is nadrukkelijk uit balans en de concrete duidelijkheid of en wanneer dat beter wordt moet nu snel komen.

Wij doen daarom een zeer dringend beroep op u om de balans op structurele basis zo snel mogelijk te herstellen, zodat er weer een gezonde financiële verhouding tussen Rijk en gemeenten kan ontstaan. Deze balans is te herstellen door de middelen te verstrekken die passen bij de gevraagde taakuitoefening, maar om vertrouwen te herstellen is het ook nodig dat de Financiële Verhoudingswet wordt gerespecteerd (denk daarbij aan het genoemde voorbeeld over de opschalingskorting).

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

voorzitter

Deze beslissing is namens Gedeputeerde Staten genomen door het lid van het college dat met dit onderwerp is belast

Kopie aan

- De staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst
- Leden van Provinciale Staten
- Gemeenteraden van de Noord-Hollandse gemeenten
- Colleges van B&W van de Noord-Hollandse gemeenten